

Атруце — заслону

«І НЕ КАЖЫЦЕ, ШТО ВАС НЕ ПАПЯРЭДЖВАЛІ!»

Прафілактыка наглядная, таму што тут, як у фільме жахаў, можна ўбачыць на свае вочы, што бывае, калі ўжываць наркатыкі. Да ўвагі наведвальніка — цэлая серыя здымкаў прытона, дзе колюцца і ляжаць заўсёднікі. Вось партрэт чалавека, маладога і прыгожага, з разумным, асэнсаваным поглядам... і яго ж фатаграфічнае адлюстраванне праз сем гадоў. Страшна, што стала з мужчынам: і гэта не наступствы хваробы, аварыі, землятрусу, а вынік добраахвотнага ўжывання наркатычнай атруты. Паглядзець такі «вернісаж» і не задумацца, не зрабіць для сябе нейкія высновы, проста не атрымаецца. На гэта і разлічвалі арганізатары новай для абласнога цэнтра прафілактычна-асветніцкай установы.

ДОЗА ЯК ПАЧАТАК

Названы цэнтр стваралі па ініцыятыве міліцыі. Начальнік упраўлення ўнутраных спраў Брэсцкага аблвыканкама Аляксандр АСТРЭЙКА адзначыў падчас адкрыцця, што колькасць фактаў незаконнага абароту наркатыкаў паменшылася ў параўнанні з мінулым годам на 10 працэнтаў, але міліцыя гэта не разглядае як пераможны крок на шляху супрацьстаяння злу. Спецыялісты заўважаюць змяшчэнне інтарэсу спажываўцаў з хімічнага складніка да наркатыкаў расліннага паходжання.

А лічбы кажуць самі за сябе: па выніках 2018 года ў Брэсцкай вобласці налічваецца хворых на наркаманію і таксікаманію, а таксама спажываўцаў псіхаактыўных рэчываў 1181 чалавек, з якіх 192 жанчыны. 78 чалавек — гэта тыя, хто ва ўзроставай катэгорыі ад 10 да 20 гадоў. Расце колькасць суіцыдаў і спробаў звесці рахункі з жыццём сярод непаўналетніх. Летас у рэгіёне іх было адпаведна — 10 і 42 выпадкі. Асноўная маса суіцыдаў і спроб прыходзіцца на дзяцей з неўладкаваных і няпоўных сем'яў. Адсутнасць даверу, добразычлівасці ў сям'і спрыяе негатывным учынкам. Любая бяда, што здараецца з маладым чалавекам, можа мець пачаткам дозу наркатычнага рэчыва. Таму і вырашылі зрабіць рэальны крок да прафілактыкі. Вывучалі замежны досвед. Адно з задач новага цэнтра вызначылі

як магчымасць гаварыць з моладдзю на яе мове.

ДАПАМОЖНІКІ І ДЫЯЛОГ

У класе для заняткаў стаяць камп'ютары, спецыялісты тэхнічнага ўніверсітэта распрацавалі праграму, дзе ў рэжыме анлайн можна паглядзець, як мяняецца знешнасць наркамана з цягам часу і з павелічэннем дозы. А яшчэ ёсць муляжы мозга, нырак, печані, іншых органаў наркамана. Відовішча яшчэ тое. Наглядныя дапаможнікі зрабілі спецыялісты медыцынскага каледжа разам з мастакамі тэатра драмы. А «карціны» на сценах — гэта рэальныя здымкі з прытонаў. Аб усім гэтым з моладдзю будуць гаварыць спецыялісты.

Складзеныя графікі работы. У цэнтр ужо прыходзяць школьнікі, навучэнцы сярэдняй і вышэйшых навучальных устаноў. Звычайна гэта групы памерам у клас да 30 чалавек. Спачатку з наведвальнікамі займаюцца спецыялісты цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя, урачы-нарколагі, псіхатэрапеўты, псіхалагі, а таксама супрацоўнікі ўпраўлення па наркантролі. У першай зале слухачы атрымліваюць інфармацыю. Затым яны пераходзяць у другое памяшканне і знаёмяцца з нагляднымі ілюстрацыямі пагібельнай залежнасці.

Фота Валерыя КАРПІЦА

Для паспяховых заняткаў ёсць многа сучаснай тэхнікі, мультымедыйнае прыстасаванне.

Але адметнай рысай новага цэнтра і начальнік абласной міліцыі Аляксандр АСТРЭЙКА, і галоўны санітарны ўрач вобласці Алена ІЛЬЯШАВА назвалі магчымасць для слухачоў весці актыўны дыялог з лектарам. Спецыялісты гатовыя выслухаць любыя пытанні і даць на іх адказы, яны і самі падштурхоўваюць аўдыторыю да актыўнай размовы. Юнакоў і дзяўчат трэба прымусіць думаць, разважаць над праблемай, выказаць уласнае меркаванне. Бо, як бачым, звычайныя плакаты, памятки, рэклама здаровага ладу жыцця патрэбнага эфекту не даюць.

Новы цэнтр прафілактыкі размяшчаецца ў будынку на плошчы Свабоды. Варта сказаць, што будынак даволі стары, яму больш за сто гадоў, і як адзначалі спецыялісты, апошняя маштабная рэстаўрацыя праводзілася ў канцы 20-х мінулага стагоддзя. Таму быў

праведзены капітальны рамонт, на які выдаткавалі 278 тысяч рублёў. А вось мэбля, камп'ютары, іншыя тэхніка з'явіліся дзякуючы спонсарскай дапамозе вядомага прадпрыемства «Санта Брэмар».

ПЕРШЫЯ ўРАЖАННІ

Каардынуе работу цэнтра са школамі, іншымі арганізацыямі загадчык аддзялення аддзела грамадскага здароўя абласнога ЦГЭІГЗ Галіна СТАСЕВІЧ. Галіна Сцяпанюна расказала, што ўстанову наведала ўжо каля 500 школьнікаў:

— Заняткі праводзілі псіхалагі цэнтра. Са школьнікамі ладзілі трэнінгі, паводле вынікаў прасілі запоўніць ананімныя анкеты. Пакуль гэтыя дакументы знаходзяцца ў апрацоўцы, але і павярхоўнае знаёмства з водгукамі вучняў сведчыць аб тым, што мы на правільным шляху. Асабліва дзейнымі выглядаюць відэаролікі, дзяцей чапляюць менавіта інтэрактыўныя

У Брэсце адкрылі першы ў краіне цэнтр нагляднай прафілактыкі наркаманіі

спосабы заняткаў. Таму і гаварылася падчас распрацоўкі канцэпцыі, што з моладдзю трэба размаўляць на яе мове. Раўнадушных у нас практычна не бывае, на гэта мы і разлічвалі.

Вучань брэсцкай школы № 35 Аляксандр Новік, які быў на занятках у цэнтры нагляднай прафілактыкі, расказаў, што найбольшае ўражанне пакінулі карцінкі: дзяўчына са страшым тварам і ногі наркамана, нібы пакалечаныя ад знешняга ўздзеяння, а яны такімі сталі ад пастаянных уколаў у вены. «Мы потым на класнай гадзіне гэта абмяркоўвалі, дык наша настаўніца сказала: «І не кажыце потым, што вас не папярэдзвалі». А яшчэ цікава было на камп'ютары закінуць, напрыклад, свой здымак і потым паглядзець, што можа быць за некалькі гадоў, калі падсядзеш на іголку».

Настаўніца сярэдняй школы № 1 Брэста Таццяна СКАРАХОД сказала, што яе 8 «Г» нібы пасталеў пасля наведвання цэнтра:

— Для нас паўтары гадзіны заняткаў прайшлі непрыкметна. Дзяцей, вядома ж, уразіла наглядная інфармацыя. Яны з задавальненнем удзельнічалі ў трэнінгу. Напрыклад, аднаму з кожнай пары вучняў трэба было прапанаваць наркатыкі, а другою адмовіцца. Цікава было назіраць, як некаторыя казалі рашучае «не», іншыя пад націскам «рэалізатара» стараліся мякка адмовіцца, знайсці альтэрнатыўнае выйсце з сітуацыі. Мы потым на дарозе дадому абмяркоўвалі гэта з імі. Мае вучні парадавалі нечакана дарослымі высновамі. Ведаеце, у іх пераходным узросце такія наглядныя сустрэчы з праблемамі патрэбныя.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Гучная справа

ГЕРАІНАВЫ «СІНДЫКАТ»

Як наркатыкі пад цыбулю маскіравалі

Праваахоўнікамі Украіны па апэратыўнай інфармацыі Міністэрства ўнутраных спраў Беларусі на тэрыторыі Чарнігаўскай вобласці затрыманы грамадзянін нашай краіны, які знаходзіўся больш за пяць гадоў у міжнародным вышукі па лініі Інтэрпола. Адпаведная інфармацыя змешчана на сайце МУС.

Мужчыну інкрымінуецца здзяйсненне злачынства, прадугледжанага часткай 4 артыкула 328 Крымінальнага кодэкса Беларусі (незаконны абарот наркатычных сродкаў у буйных памерах у складзе арганізаванай групы). Як расказаў старшы оперупаўнаважаны па асабліва важных справах галоўнага ўпраўлення па наркантролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі МУС Андрэй Багушэвіч, за фігурантам цягнецца доўгі шлейф злачыннай дзейнасці, звязанай з арганізацыяй паставак герайну ў нашу краіну, у тым ліку даволі

экстравагантным спосабам — спакаваным у цыбуліны.

Як ужо раней паведамлялася, у верасні 2010 года супрацоўнікі беларускага наркантролю затрымалі на пункце збірання дарожных пошлін «Рэдзькі», размешчаным на аўтадарозе «Брэст — Мінск — мяжа Расійскай Федэрацыі», аўтамабіль «Опель-Астра» з расійскай рэгістрацыйным знакам. У ім наркакур'ер перавозіў каля 28 кілаграмаў герайну. Пры правядзенні агляду аўто ў бакавых панэлях задняга пасажырскага сядзення міліцыянеры знайшлі 187 упаковок акруглай формы, замаскіраваных пад цыбулю. Герметычна спрашаваная маса шэрага колеру па заключэнні экспертаў аказалася герайнам.

Гэты наркатрафік беларускія праваахоўнікі распрацоўвалі больш за паўгода. У выніку была выкрыта дзейнасць транснацыянальнай арганізаванай злачыннай групы, якая займалася

пастаўкамі герайну з Сярэдняй Азіі. Канфіскаваныя наркатыкі прызначаліся для далейшага транзіту ва Украіну і краіны Еўрасаюза, а таксама для распаўсюджвання на тэрыторыі нашай краіны.

Пачалося ўсё з таго, што беларускія змагары з наркатыкамі падчас правядзення апэратыўна-вышуковых мерапрыемстваў выйшлі на шэраг лідараў і ўдзельнікаў міжнароднага наркасіндыката, у тым ліку грамадзян Беларусі і Таджыкістана. Дарэчы, адзін з іх ажыццяўляў кіраўніцтва «падначаленымі», адбываючы пакаранне ў месцах пазбаўлення волі суседняй дзяржавы.

Затрыманы ва Украіне ўзначальваў адно са структурных падраздзяленняў дадзенай транснацыянальнай арганізаванай злачыннай групы. Цяпер ён знаходзіцца ў СІЗА горада Чарнігава пад экстрадыцыйным арыштам.

Паспеў зрабіць 56 закладак

Супрацоўнікамі аддзялення па наркантролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі Ленінскага РУУС сталіцы сумесна з калегамі з ГУУС Мінгарвыканкама затрыманы малады чалавек, які захоўваў пры сабе асабліва небяспечнае псіхатропнае рэчыва альфа-PVP з мэтай збыту.

Зламыснік быў затрыманы праваахоўнікамі каля забавальнай установы, размешчанай на тэрыторыі Парытанскага раёна сталіцы. Ім аказана раней не судзімы 20-гадовы жыхар Фрунзенскага раёна, які працуе на

адным з прадпрыемстваў горада. На момант затрымання ў хлопца было знойдзена і канфіскавана падчас асабістага вобыску 25 скруткаў з парашком (агульнай масай 14 грамаў), якія змяшчаюць у сваім складзе асабліва небяспечнае псіхатропнае рэчыва. Да затрымання малады чалавек паспеў ажыццявіць 56 закладак з псіхатропаў на тэрыторыі Мінска, паведамліў ў Ленінскім РУУС сталіцы. Такім незаконным «бізнесам» хлопец пачаў займацца са студзеня гэтага года. Псіхатропныя рэчывы набываліся праз інтэрнэт.

«Экстаз» для імянінцы

Апэратыўнымі супрацоўнікамі ўпраўлення па наркантролі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі ГУУС Мінгарвыканкама сумесна з калегамі з Савецкага РУУС былі затрыманы двое мінчан, якія прынеслі з сабой на дзень нараджэння наркатыкі.

Хлопцы 19 і 18 гадоў прыехалі на яго да сяброўкі, якой споўнілася 16 гадоў, паведамліў ў аддзеле інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкама. Пры сабе ў 18-гадовага мінчаніна мелася каля аднаго грама гашышу, у 19-гадовага ж было выяўлена каля двух грамаў асабліва небяспечнага псіхатропнага рэчыва «Мефедрон». Апошні растлумачыў праваахоўнікам, што павінен

быў падзяліць існуючы наркатык з іншымі ўдзельнікамі свята, у тым ліку і з імянінцай. Малады людзі былі затрыманы апэратыўнымі супрацоўнікамі да спажывання наркатычных рэчываў.

18-гадовы хлопец можа быць пакараны пазбаўленнем волі на тэрмін да пяці гадоў. 19-гадовы — на тэрмін да 15 гадоў з канфіскацыяй маёмасці або без канфіскацыі. Абодва з'яўляюцца студэнтамі. Супрацоўнікі міліцыі звяртаюць увагу на той факт, што згаданае мерапрыемства павінна было прайсці без удзелу бацькоў альбо каго-небудзь з дарослых, і нагадваюць бацькам аб арганізацыі вольнага часу сваіх дзяцей.

Сяргей РАСОЛЬКА.